

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט שמואל בורנשטיין

מבקש שמעון גיגי
ע"י עוה"ד מתן פריידין ואמיר ישראלי

נגד

משיבה מגדל חברה לביטוח בע"מ
ע"י עוה"ד בעז בן צור ואלעד פלג

פסק דין

(אישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית)

1

2

פתח דבר

1. לפני בקשה לאישור הסדר פשרה (להלן: "הבקשה") הנוגעת לבקשה שהגיש המבקש כנגד המשיבה, מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "מגדל" או "המשיבה") לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור") בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

6

2. בבקשת האישור נטען כי מגדל משיבה סכומים למבוטחים באמצעות המחאה ולא באמצעות העברה בנקאית ו/או זיכוי כרטיס האשראי, וזאת בניגוד לחוזר 9-9-2016 של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון – "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור" (להלן: "החוזר"), הקובע בסעיף 4 כי "לא ניתן להעביר סכום כסף כאמור באותו אמצעי תשלום או שביקש המבוטח לקבל סכום כסף באמצעי תשלום מסוים, יאפשר הגוף המוסדי למבוטח לבחור את אמצעי התשלום, מבין האמצעים הקיימים בגוף המוסדי, שבו יועברו לו הכספים; לעניין זה, "אמצעי תשלום" לכל הפחות, העברה בנקאית, המחאה או זיכוי – בכרטיס אשראי, במקרה של החזר פרמיה ששולמה בכרטיס אשראי".

15

16

17

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 3. בקשת האישור כוללת שתי קבוצות: **האחת**, לקוחות מגדל שפרעו את ההמחאה
- 2 שנשלחה אליהם אך נגרמו להם נזקים בשל חלוף הזמן ממועד משלוח ההמחאה
- 3 ועד למועד ההפקדה. **השנייה**, לקוחות מגדל שקיבלו דמי ביטוח באמצעות
- 4 המחאות ולא פרעו כלל את ההמחאה.
- 5 4. הסדר הפשרה, שנערך בסיוע מגשר, נוגע אך ורק לקבוצה השנייה, המוגדרת
- 6 בהסדר כך: **"לקוחות של מגדל בתחום הביטוח הכללי, אשר בשבע השנים**
- 7 **שקדמו לבקשת האישור ועד מועד אישור התובענה בפסק דין חלוט, הועבר להם**
- 8 **זיכוי בגין דמי ביטוח (פרמיה) באמצעות המחאות ולא בזיכוי בכרטיס**
- 9 **אשראי/העברה בנקאית, והם לא פרעו את ההמחאה"**.
- 10 5. הצדדים הבהירו כי מוסכם עליהם שלא להחיל את הסדר הפשרה על הקבוצה
- 11 הראשונה בבקשת האישור וזאת מהטעמים שנטענו על ידי המשיבה בתשובתה
- 12 לבקשת האישור, ובפרט, הצורך לערוך ביחס לקבוצה זו בירור עובדתי פרטני
- 13 הדרוש לשם קביעת הזכאים לפיצוי (ולרבות קביעת גובה הפיצוי), ובהינתן שסכום
- 14 ההשבה במקרים אלה ממילא אינו גבוה. לפיכך הוסכם שהסדר הפשרה לא יהווה
- 15 מעשה בית דין בכל הנוגע לקבוצה הראשונה בבקשה האישור.
- 16 6. עוד הבהירו הצדדים כי מוסכם עליהם להחיל את הסדר הפשרה על הקבוצה
- 17 השנייה במלואה, מבלי לערוך בירור פרטני באשר לתנאים הקבועים בחוזר, כגון
- 18 האם מבוטח מסוים ביקש לקבל המחאה וכיוצא בכך.
- 19 7. לבסוף הבהירו הצדדים כי הקבוצה דלעיל אליה מתייחס הסדר הפשרה, כוללת
- 20 לקוחות בתחום הביטוח הכללי (אלמנטרי) בלבד, שכן בכל הנוגע לתחומי
- 21 הבריאות וחיסכון ארוך טווח המשיבה ממילא אינה נוהגת לשלוח המחאות בגין
- 22 החזר פרמיה, אלא פועלת בהתאם להוראות החוזר.
- 23 8. במסגרת הליך הגישור הציגה המשיבה למגשר ולבאי כוח המבקש נתונים בדבר
- 24 ההיקף הכספי של הקבוצה, אשר עומד, נכון ליום חתימת הסדר הפשרה, על סכום
- 25 של 26.2 מיליון שקלים והוא כולל הפרשי ריבית והצמדה. הוסכם כי סכום זה
- 26 יעודכן לאחר המועד שבו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה יהפוך לחלוט.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

9. על פי הבקשה, לאחר שקלול טענות הצדדים, ובהמלצת המגשר, הצדדים הסכימו למתווה פיצוי, כמפורט בהסדר, ואשר אלה עיקריו:
- א. מגדל תפנה ללקוחות חברי הקבוצה, אשר נשלחה להם המחאה בסכום של 100 שקלים ומעלה, לפיה הם זכאים לתשלום כספי בשל אי פירעון המחאה שנשלחה אליהם בגין החזר פרמיה. הפניה תעשה באמצעות הודעת SMS או הודעת דוא"ל (ללקוחות שפרטים אלה מצויים במערכות מגדל) או באמצעות דואר ישראל (ללקוחות שפרטים כאמור אינם מצויים במערכות מגדל). הוטעם כי בכל הנוגע ללקוחות שסכום ההשבה בעניינם נמוך מ-100 שקלים, הצדדים הסכימו כי אין הצדקה (בהיבט של עלויות איתור ועלויות מנגנון התשלום) לבצע השבה פרטנית, וזה יהיה נכון, גם מבחינת האינטרס הציבורי, להעביר את הכספים בעניינם לידי הקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד לציבור, בהתאם לסעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות (להלן: "**קרן תובענות ייצוגיות**").
- ב. הפניות יישלחו בקבוצות של עד 5,000 מבוטחים בכל פרק זמן של 30 ימים, כך שסיום משלוח הפניות יתבצע, לכל המאוחר, בתוך 8 חודשים מהמועד שבו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה הפך לחלוט.
- ג. ההשבה הפרטנית ביחס לכל מבוטח ומבוטח תבוצע ותושלם בתוך 30 ימים מהמועד שבו המבוטח פנה והשלים את מתן כל הפרטים הנדרשים.
- ד. לקוחות אשר ייפנו בחזרה למגדל בתוך פרק הזמן של 60 ימים ממועד ההודעה שנשלחה אליהם, יקבלו 100% מסכום ההשבה הפרטני.
- ה. בכל הנוגע ללקוחות שלא יפנו כאמור, כמו גם לקוחות שסכום ההשבה הפרטני בעניינם הינו נמוך מ-100 ₪, אזי 60% מסכום ההשבה יועבר לקרן תובענות ייצוגיות, וזאת בתוך 90 יום לאחר המועד האחרון שבו יישלחו הודעות לחברי הקבוצה.
- ו. אשר להסדרה העתידית התחייבה מגדל כי תחדל ממשלוח המחאות בגין החזר פרמיה, אלא בתנאים הקבועים בסעיף 4 לחוזר, כאשר הובהר שהתחייבות זו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 של מגדל כפופה לחובתה לפעול על פי הוראות הדין והרגולציה, כפי שישתנו
2 ו/או יתעדכנו מעת לעת.

3 ז. לעניין גמול ושכר הטרחה הוסכם כי הגמול שישולם למבקש יעמוד על שיעור
4 של 4% מסכום הפשרה (בצירוף מע"מ), ואילו שכר הטרחה שישולם לב"כ
5 המבקש יעמוד על שיעור של 12.5% מסכום הפשרה (בצירוף מע"מ), זאת כנגד
6 כל אישור ו/או מסמך שיידרש על ידי מגדל לצורך התשלום.

7 ח. הוסכם כי שכר הטרחה והגמול ישולם באופן הבא: מקדמה בסך של 1,156,500
8 ₪ בתוספת מע"מ בעבור שכר טרחה ומקדמה בסך של 370,080 ₪ בתוספת
9 מע"מ בעבור גמול. המקדמות תשולמנה בתוך 30 ימים מהמועד הקובע. יתרות
10 הגמול והשכר טרחה ישולמו בתוך 30 יום ממועד הגשת ההודעה המסכמת
11 בדבר ביצוע הסדר הפשרה. הוסבר כי המקדמות הנ"ל חושבו על בסיס סכום
12 ההשבה המינימלי (60% מסכום ההיקף הכספי של הקבוצה), וזאת על מנת
13 לתמרץ את המבקש ובאי כוחו לפעול להגדלה של שיעור הפיצוי האישי שיינתן
14 לחברי הקבוצה ולפיקוח על ביצוע הסכם הפשרה.

15 10. ביום 11.6.2024 ניתנה על ידי החלטה לפיה אין מקום לדחות את הסדר הפשרה
16 על הסף, ועל כן הוריתי לפעול לגביה בהתאם להוראת סעיף 18(ג) לחוק תובענות
17 ייצוגיות ותקנה 12(ד) לתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע – 2010, ובכלל זאת
18 לפרסם מודעה בדבר הסדר הפשרה ולהעבירו להתייחסות היועצת המשפטית
19 לממשלה.

20 עמדת היועצת המשפטית לממשלה להסדר הפשרה

21 11. ביום 9.10.2024 נמסרה הודעה מאת היועצת המשפטית לממשלה לפי סעיף 18(ד)
22 לחוק תובענות ייצוגיות הכוללת מספר הערות להסדר הפשרה. תגובת הצדדים
23 להודעה הוגשה ביום 29.10.2024.

24 12. בעמדת היועצת המשפטית לממשלה נטען, כי אף בסכום הנמוך מ-100 ש"ח,
25 כאשר הזכאי לו הינו לקוח קיים של מגדל, יש להשיב הסכום במלואו. טענה זו
26 נומקה בכך שהיות ומדובר בלקוח קיים, יש בידי המשיבה הנתונים הנדרשים
27 לשם יצירת קשר עמו והסדרת ההעברה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

13. אשר ללקוחות עבר של מגדל נטען בעמדה, כי אכן נדרש למצוא את האיזון הסביר בין רף ההשבה לבין עלויות התפעול הכרוכות בכך, אך רף הפשרה המוצע בהסדר גבוה מדי ואינו מידתי. לראיה הובאו מספר דוגמות בהם פסק בית המשפט, בעצת היועץ המשפטי, רף השבה נמוך יותר בעשרות אחוזים.
14. בעמדת היועצת המשפטית לממשלה אף עלתה תהייה בנוגע לדרישת המשיבה על פי הסדר הפשרה כי יפנו אליה הזכאים לפיצוי תוך 60 יום לשם קבלתו. לדידה, היות ומדובר בלקוחות קיימים, אין כל מניעה כי תעביר המשיבה את סכום ההשבה ישירות לחשבונותיהם, אף ללא פנייה מצדם.
15. אשר למקדם הפשרה המוצע, העומד על 60%, הותירה היועצת המשפטית לממשלה את העניין לשיקול דעת בית המשפט, כפועל יוצא מהערכתו את סיכויי התביעה, ובכלל זאת לבחון את האפשרות לקבוע מקדם פשרה נמוך יותר ואחוזי תשלום גבוהים יותר תוך הבחנה בין הלקוחות הקיימים ולקוחות העבר.
16. היועצת המשפטית אף התייחסה לבקשה לקבלת פטור מחלקה השני של אגרת בית המשפט. לטענתה, מאחר וניתן לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה רק "מטעמים מיוחדים שיירשמו", ואילו בקשת הצדדים נעדרת כל נימוק, ממילא דינה להידחות על הסף.

תשובת הצדדים לעמדת היועצת המשפטית לממשלה

17. לטענת הצדדים, הסכם פשרה, מטבעו, כולל ויתורים הדדים תוך חישוב והערכת סיכויים וסיכונים, שאינם באים לידי ביטוי בעמדת היועצת המשפטית לממשלה.
18. אשר לרף ההשבה, טוענים הצדדים כי אין כל הצדקה לבצע השבה פרטנית ללקוחות שסכום ההשבה בעניינם נמוך מ-100 ש"ח, זאת בשל שיקולי עלות ותועלת, וצודק ונכון בעניין זה להעביר את הכספים לקרן תובענות ייצוגיות. הצדדים מפנים בעניין זה לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, לפיו יש מקום למתן סעד לציבור כאשר פיצוי פרטני "אינו מעשה בנסיבות העניין".
19. לטענתם, הנחת המוצא עליה התבססה עמדת היועצת, לפיה ישנה הפרדה בין לקוחות עבר ולקוחות קיימים – שגויה מיסודה ומלאכותית היא. המדובר בכספים המשולמים בשל ביטול הפוליסה והחזר הפרמיה, כך שממילא כלל חברי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הקבוצה הינם, על פי הגדרתם, "לקוחות עבר". גם אם קיימים לקוחות המחזיקים
2 בפוליסה נוספת, בירור עניין זה כרוך בעלויות משמעותיות, שכן אין מדובר במידע
3 זמין. יתר על כן, גם אם מדובר בלקוח קיים, אין הכרח כי פרטי התשלום עדיין
4 בתוקף וזמינים, כגון בשל כך שפג תוקף כרטיס האשראי או כאשר מדובר
5 בפוליסה שנרכשה במזומן או בהמחאה.
- 6 20. מוסיפים וטוענים הצדדים, כי כעולה מהסדר הפשרה היקף ההמחאות שלא נפרעו
7 עומד על סך של כ-26 מיליון ש"ח; 21.8 מיליון ש"ח, המהווה כ-85% מסך היקף
8 ההמחאות, מקורו בהמחאות הגבוהות מ-100 ש"ח, אשר מהן יש כ-35,000;
9 סכומן של ההמחאות הנמוכות מ-100 ש"ח הינו כ-3.7 מיליון ש"ח – כאשר מספר
10 המחאות אלה הינו כ-170,000 המחאות.
- 11 בהתבסס על נתונים אלו, פנייה לכל המבוטחים, בעלי המחאות מעל ומתחת ל-
12 100 ש"ח, תחייב יצירת קשר עם כ-200,000 מבוטחים והשקעת עלויות עצומה
13 לצורך כך. על כן, רואים הצדדים את רף הפשרה שנקבע – 100 ש"ח – כאיזון
14 האופטימלי בין השבת הכסף למבוטחים ושמירה על עלויות תפעול סבירות
15 ולגיטימיות מצד המשיבה. פנייה לכלל המבוטחים, לא רק שאינה מידתית וחסרת
16 הצדקה בנסיבות העניין, אלא תניב תועלת זניחה לחברי הקבוצה.
- 17 21. אשר לאופן ביצוע ההשבה טוענים הצדדים, כי מאחר שאין בידי המשיבה את כלל
18 הנתונים הנדרשים לצורך התשלום – אם בשל כך, וכאמור, משום שחלק
19 מהמבוטחים שילמו במזומן או בהמחאה או שפג תוקף כרטיס האשראי (נטען,
20 בהתבסס על תקופת ההשבה והתוקף החיצוני של כרטיסי האשראי, כי רק
21 כחמישית מכרטיסי האשראי של המבוטחים בתוקף), ממילא אפשרות ההשבה
22 "האוטומטית" אינה סבירה שכן תאפשר השבה לחלק מזערי של לקוחותיהם
23 וזאת תוך השקעת עלויות משמעותיות.
- 24 22. אשר לבקשה לפטור מחלקה השני של האגרה טוענים הצדדים כי אין מקום
25 לדחות על הסף את בקשתם אף אם לא נומקה כדבעי, שכן הדבר עולה מנסיבות
26 העניין עצמו – הסכם הפשרה הוגש בשלב מוקדם וללא דיון מקדמי ובטרם הגשת
27 התשובה לבקשת האישור. הצדדים אף מפנים לעניין זה למקרים נוספים בהם
28 ניתן פטור מחלקה השני של האגרה חרף התנגדות היועצת המשפטית לממשלה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1

דיון והכרעה

2 23. לאחר שעיינתי בבקשה, בהסדר הפשרה, בעמדת היועצת המשפטית לממשלה
3 ובתגובת הצדדים – הגעתי למסקנה כי יש לאשר את הסדר הפשרה. סבורני כי
4 סיום ההליך בדרך פשרה, בהתאם לאמור לעיל, מביא בחשבון את מכלול
5 הסיכונים והסיכויים בניהול ההליך עד תומו, ומביא בחשבון, במידה הראויה, את
6 כלל האינטרסים הנוגעים לעניין.

7 בתוך כך סבור אני כי מקדם הפשרה, בשיעור 60%, הוא מקדם ראוי בנסיבות
8 העניין. אדגיש כי בהתחשב במכלול הסיכונים והסיכויים הקיימים בהליך, החלת
9 מקדם הפשרה האמור במקרים שבהם פניית המשיבה למבוטחים לא נענתה בפרק
10 הזמן שנקבע, כך שהסכום המדובר מועבר לקרן תובענות ייצוגיות תוך החלת
11 המקדם (להבדיל ממצב שבו הפנייה נענתה והסכום מועבר למבוטח במלואו), אף
12 היא סבירה ולא מצדיקה התערבות. עם זאת, ובין היתר נוכח התוצאה האמורה,
13 סבורני כי ראוי להאריך את המועד למתן מענה לפנייה הפרטנית, כך שבמקום 60
14 יום תעמוד התקופה על 90 יום.

15 24. אשר להערות היועצת המשפטית לממשלה כמפורט בעמדתה, סבורני כי נוכח
16 הנימוקים שהוצגו על ידי הצדדים בתגובתם, יש לאמץ את הסדר הפשרה המוצע
17 ללא שינויים (פרט לשינוי הנזכר לעיל בדבר תקופת המענה לפנייה הפרטנית).

18 25. כך באשר לשאלת אופן תשלום הפיצוי מקבל אני את טענת הצדדים, כי קיים
19 קושי ממשי בהשבה "אוטומטית" בשל חוסר מספק במידע, אשר להשלמתו
20 תצטרך המשיבה לשאת בעלויות תפעול לא פרופורציונליות ביחס לתועלת
21 שתצמח מכך. בהקשר זה מוצא אני טעם בטענת הצדדים לפיה אין מקום לערוך
22 הבחנה בין לקוחות קיימים ולקוחות עבר, ולהשיב ללקוחות הקיימים את
23 הכספים באופן "אוטומטי", בהתחשב בכך כי מדובר בהחזר פרמיה בגין ביטול
24 פוליסה, בכך כי לדברי המשיבה חלק לא מבוטל מהמבוטחים שילמו פרמיה
25 במזומן או בהמחאות, כמו גם בהתחשב בהערכה שהוצגה על ידי המשיבה לפיה
26 רק כחמשית מכרטיסי האשראי של המשיבה הם בתוקף. גם אם מדובר בהערכת
27 יתר, עדיין יש להניח כי חלק ניכר מכרטיסי האשראי, שהיו בתוקף במועד רכישת
28 הפוליסה, אינם בתוקף במועד החזר הפרמיה. לפיכך, פנייה פרטנית למבוטחים
29 (באמצעות הודעת SMS או הודעת דוא"ל, או באמצעות דואר ישראל), נראית לי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 תואמת את נסיבות העניין ומאזנת נכונה בין השיקולים השונים. כאמור, סבורני
2 כי חלף תקופה של 60 יום למתן מענה לפנייה הפרטנית, יש לקבוע תקופה של 90
3 יום.
- 4 26. הוא הדין באשר לרף הפשרה המוצע העומד על סכום של 100 ₪. סבורני כי
5 בהתחשב בנתונים שהוצגו על ידי המשיבה בדבר היקף כלל הסכומים הרלוונטיים,
6 בחלק מתוכם המשקף המחאות בסכום של 100 ₪ ומעלה, והחלק המשקף
7 המחאות בסכום שמתחת ל-100 ₪, וכן במספר המבוטחים המשתייכים לכל אחת
8 מהקטגוריות - אימוץ רף כאמור הינו סביר בנסיבות העניין ומאזן באופן ראוי את
9 היחס בין העלות והתועלת.
- 10 27. איני מתעלם מטענת היועצת המשפטית לממשלה לפיה רף הפשרה האמור אינו
11 עולה בקנה אחד עם המקובל בהסדרי פשרה אחרים בתחום זה. עם זאת דומה כי
12 אין מקום לקבוע קטגורית רף פשרה "נורמטיבי" החל על כל הסדרי הפשרה, אלא
13 ראוי להתאימו לנסיבותיו הייחודיות של כל מקרה ומקרה. על פני הדברים נראה
14 כי קיים טעם בדברי הצדדים לפיו רף הפשרה במקרה דנן, שהינו תוצר של הליך
15 פשרה סדור, בסיוע מגשר, נועד להגשים את האינטרס של הקבוצה באופן
16 אופטימלי.
- 17 28. ולבסוף, באשר למתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. איני מתעלם מכך
18 שהצדדים לא הגישו נימוקים סדורים בנוגע לבקשתם לקבלת הפטור, אך דומני
19 כי במקרה דנן הנימוקים ברורים ומובנים מאליהם. המדובר בהסדר פשרה אליו
20 הגיעו הצדדים בכוחות עצמם בסיוע מגשר, באופן שהביא לחסכון במשאבי בית
21 המשפט. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו על ידי חברי, כב' השופט חיימוביץ בת"צ
22 67944-07-20 קרונוברג נ' אמיר ואלי להב (א.א.ל.) יזמות בע"מ (12.6.2023), שעה
23 שמצא לנכון לפטור את המשיבה מחלקה השני של האגרה, וזאת חרף התנגדות
24 היועץ המשפטי לממשלה:
- 25 "כפי שהובהר בפסיקה, גם אם הסכם פשרה לעצמו אינו מצדיק פטור
26 מאגרה, עדיין יש מקום לתמריץ מסוים לסיים הליכים בפשרה או
27 בהסתלקות, שיחסכו משאבים ציבוריים וזמן שיפוטי, ולכן נקבע כי טעמים
28 מיוחדים מתקיימים מקום בו הפשרה הוגשה בשלב ראשוני, סמוך לאחר
29 בקשת האישור, ואושרה מבלי שהתקיימו נסיבות באופן שהוביל לסיום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 התיק מבלי לבזבז זמן שיפוטי יקר והשקעת משאבים ציבוריים (ראו
2 בהרחבה ת"צ (מחוזי מרכז) 50737-01-19 לפינר נ' בנק הפועלים (5/4/21)).
3 טעמים אלו מתקיימים במקרה הנוכחי, שכן סמוך לאחר הגשת בקשת
4 האישור ניהלו הצדדים משא ומתן, וכשזה לא הסתייע לא אמרו נואש אלא
5 ביקשו את עזרת בית המשפט במציאת מגשר, וניהלו בפניו הליך גישור
6 שכלל מספר ישיבות במטרה למצוא הסדר ראוי. בכך, ייתרו את הצורך
7 בניהול ההליך לגופו, מבלי שהוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור, בלי
8 שנוהל דיון לגופה של בקשת האישור ותוך היסכון במשאבים ציבוריים"

9 29. אדגיש כי במקרה דנן, להבדיל מהמקרה המובא לעיל, כף רגלם של הצדדים אף
10 לא דרכה באולם בית המשפט.

11 30. אשר לגמול ושכר הטרחה, סבורני כי מדובר בשיעורים ובמועדי תשלום, לרבות
12 בקשר לסכומי המקדמות, ראויים ומתאימים, במיוחד בשים לב לכך שהמקדמות
13 חושבו על בסיס סכום ההשבה המינימלי על מנת לתמרץ את המבקש ובאי כוחו
14 לפעול להגדלה של שיעור הפיצוי האישי שיינתן לחברי הקבוצה ולפיקוח על ביצוע
15 הסכם הפשרה.

16 **סוף דבר**

17 31. מכל הנימוקים דלעיל, מצאתי כי מדובר בהסדר ראוי והוגן שיש מקום לאשרו
18 וליתן לו תוקף של פסק דין (בכפוף לשינוי הנזכר לעיל בנוגע לתקופה למתן מענה
19 לפנייה הפרטנית). סבורני כי סיום ההליך בהסדר פשרה כאמור, הוא הדרך
20 היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

21 32. מצאתי כי במקרה זה לא נדרש מינוי בודק, כבקשת הצדדים, בין היתר על שום
22 שהסדר הפשרה גובש במסגרת הליך גישור שנערך בפני מגשר. בנסיבות אלו,
23 סבורני כי מינוי בודק יעכב את ביצוע ההסדר ויהיה כרוך בעלויות נוספות מבלי
24 שתצמח מכך תועלת ממשית.

25 33. בתוך 14 ימים ממתן החלטה זו, יפרסמו הצדדים, על חשבון המשיבה, הודעה
26 בדבר אישור הסדר הפשרה בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות בשניים מארבעת
27 העיתונים היומיים הנפוצים בישראל, וזאת בנוסח שבנספח 2 לבקשה (בתיקון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 30134-05-22 גיגי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 הנזכר לעיל בעניין תקופת המענה לפנייה הפרטנית, כך שבמקום 60 יום ייכתב 90
2 יום).

3 גודל הפרסום יעלה בלפחות 33% על הקבוע בתקנות הגנת הצרכן (האותיות בחוזה
4 אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד לצרכן), תשנ"ה-1995. נוסח ההודעה
5 יכלול הפניה לכתובת אינטרנט פשוטה בה ניתן יהיה לעיין בהסדר הפשרה ופסק
6 דין זה. הצדדים יגישו נוסח הודעה כאמור לאישור בית המשפט תוך 7 ימים ממועד
7 מתן פסק דין זה.

8 34. המשיבה תמסור לבית המשפט הודעה בדבר השלמת ביצוע הסדר הפשרה כאמור
9 בהסדר הפשרה.

10 35. המזכירות תעביר פסק דין זה למנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס התובענות
11 הייצוגיות.
12
13
14
15

16 ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ה, 21 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.
17

שמואל בורנשטיין, שופט

18
19

נחתם ביום 9.5.2024

ת"צ 30134-05-22

בבית המשפט המחוזי

בפני כבוד השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

מחוז מרכז

בעניין: שמעון גיגי, ת.ז. 3007854543

באמצעות עו"ד מתן פרידין ועו"ד אמיר ישראלי
מבית נועה, רח' בר כוכבא 16, בני ברק
טל': 074-7032020; פקס: 074-7032030
דוא"ל: matan@nf-law.co.il

המבקש;

- נ ג ד -

מגדל חברה לביטוח בע"מ, ח.פ. 520004896
ע"י ב"כ עוה"ד בעז בן צור ו/או אלעד פלג ו/או גיא רוה
בעז בן צור ושות', משרד עורכי-דין
רחוב הארבעה 28 (מגדלי הארבעה), תל-אביב
טל: 03-715000; פקס: 03-7155001
דוא"ל: elad@bzlaw.co.il

המשיבה;

בקשה לאישור הסכם פשרה

המבקשת והמשיבה, מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "מגדל"), מתכבדות להודיע על הגשת הסכם פשרה שיביא לסיום כלל המחלוקות ביניהם בתיק והם מבקשים את אישורו של בית המשפט הנכבד להסכם פשרה זה (להלן: "הסכם הפשרה" או "ההסכם").

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת, בהסכמת הצדדים, לפעול בהתאם לסמכותו מכוח חוק תובענות ייצוגיות תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" או "החוק") ותקנות תובענות ייצוגיות תש"ע-2010 (להלן: "תקנות התובענות" או "התקנות"), כדלקמן:

א. להורות על פרסום הסכם הפשרה באמצעות הודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור ההסדר לפי הוראות סעיפים 25(א)(3) ו-25(ה) לחוק תובענות ייצוגיות, בנוסח המצורף ומסומן נספח 1 (להלן: "ההודעה הראשונה"), באמצעות פרסום בשני עיתונים יומיים לבחירת המשיבה ועל חשבונה;

ב. להורות על משלוח ההודעה הראשונה כאמור בצירוף העתק מהבקשה לאישור הסכם הפשרה, ההסכם וכתבי הטענות, ליועצת המשפטית לממשלה ולמנהל בתי המשפט;

ג. להורות כי בנסיבות העניין, אין צורך במינוי בודק, כאמור בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות;

- ד. להורות כי בכפוף לאמור לעיל, ובחלוף 45 ימים ממועד משלוח ההודעה הראשונה והעברת המסמכים ליועצת המשפטית לממשלה, יאשר בית המשפט הנכבד את הסכם הפשרה וייתן לו תוקף של פסק דין (להלן: "פסק הדין");
- ה. להורות, במקביל למתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה כאמור לעיל, על ביצוע פרסום באותה הדרך בה פורסם דבר הסכם הפשרה, כאמור בסעיף 25(א)(4) ו-25(ה) לחוק, בנוסח המצורף ומסומן נספח 2 (להלן – ההודעה השנייה);
- ו. להורות על קבלת המלצת הצדדים, כמפורט להלן, בכל הנוגע למתן גמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחו;
- ז. להורות על פטירת המשיבה מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט, בהתאם לסמכות בית המשפט הנכבד לפי סעיף 7א(א)(3) לתקנות בית המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.
- הצדדים יפרטו להלן את הוראות ההסכם ויסבירו מדוע לדעתם ההסכם ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה.

א. רקע כללי וטענות הצדדים

א(1) רקע כללי

- ביום 12.5.2022 הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי - מרכז, בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד מגדל, במסגרת ת"צ 30134-05-22 (להלן: "בקשת האישור").
- המבקש הוא מר שמעון גיגי (ת.ז. 3007854543) (לעיל ולהלן: "המבקש"), אשר רכש ממגדל פוליסה לביטוח דירה. המבקש ביטל את הפוליסה בחודש מאי 2021. בעקבות כך, הושב לו החלק היחסי של הפרמיה בגין התקופה שלאחר הביטול, וזאת באמצעות המחאה.
- עניינה של בקשת האישור בטענה, כי מגדל משיבה סכומים למבוטחים באמצעות המחאה ולא באמצעות העברה בנקאית ו/או זיכוי כרטיס אשראי. זאת, על פי הנטען בבקשת האישור, שלא בהתאם לחוזר 9-9-2016 של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון – "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור" (להלן: "החוזר"; נספח 1 לבקשת האישור).
- בבקשת האישור הוגדרה הקבוצה באופן הבא: "לקוחות של המשיבה שהועברו להם כספים בידי המשיבות באמצעות המחאות ולא בזיכוי כרטיס אשראי / העברה בנקאית. תת קבוצה 1: לקוחות שפרעו את המחאות ונגרמו להם נזקים. תת קבוצה 2 – לקוחות שלא פרעו את המחאות".
- כפי שיפורט בפרק א(2) להלן, מגדל כופרת בטענות המבקש וסבורה כי היא נוהגת כדין.
- עוד בטרם הוגשה תשובה מטעם הפניקס לבקשת האישור, פנו הצדדים להליך של גישור, בפני כבוד המגשר, השופט בדימוס יצחק ענבר (להלן: "המגשר").

7. במסגרת הליך הגישור קיימו הצדדים מספר ישיבות, במהלכן גם הציגה מגדל למגשר ולב"כ המבקש נתונים והעלתה טענות, כמפורט בטענות, בתמצית ובין היתר (ומבלי למצות), בפרק הבא; ובהמשך לכך, הגיעו הצדדים להסכמות במחלוקות נושא בקשת האישור, והם סבורים כי, בנסיבות העניין, אימוץ הסכם פשרה זה הינו הדרך היעילה וההוגנת לסיום המחלוקת לטובת הכלל, מבלי שמי מהצדדים יודה בטענות הצד האחר ו/או יודה בחבות כלשהי.
8. בטרם יפורטו הוראות ההסכם, יוצגו תחילה - בתמצית - עיקרי טענות מגדל בנוגע לנטען בבקשת האישור.

א(2) עיקרי טענות מגדל, בתמצית¹

א. כללי

9. עילת התביעה מבוססת כאמור על החוזר. הסעיף הרלוונטי בחוזר - סעיף 4(ב) - קובע, כדלקמן:

"נדרש גוף מוסדי להעביר סכום כסף למבוטח, יעביר הגוף המוסדי למבוטח את סכום הכסף באמצעות העברה בנקאית או זיכוי בכרטיס אשראי, לבחירת הגוף המוסדי; לא קיימים אצל הגוף המוסדי פרטי המבוטח להעברת הכספים באחד מהאמצעים האמורים, לא ניתן להעביר סכום כסף כאמור באותו אמצעי תשלום או שביקש המבוטח לקבל סכום כסף באמצעי תשלום מסוים, יאפשר הגוף המוסדי למבוטח לבחור את אמצעי התשלום, מבין האמצעים הקיימים בגוף המוסדי, שבו יועברו לו הכספים; לעניין זה, 'אמצעי תשלום' - לכל הפחות, העברה בנקאית, המחאה או זיכוי בכרטיס אשראי, במקרה של החזר פרמיה ששולמה בכרטיס אשראי".

10. אם כן, בהתאם לחוזר עליו נסמכת בקשת האישור, גוף מוסדי רשאי להעביר כספים למבוטח באמצעות המחאה (עניין כנגדו יוצאת כאמור בקשת האישור), וזאת בהתקיימות אחד מהמקרים הבאים:

- לא קיימים אצל חברת הביטוח פרטי המבוטח להעברת הכספים באמצעות העברה בנקאית או זיכוי בכרטיס אשראי;
- לא ניתן להעביר למבוטח כספים באמצעות העברה בנקאית או זיכוי בכרטיס אשראי;
- המבוטח ביקש להעביר סכום כסף באמצעי אחר (ובכלל זה, המחאה).

11. בתת פרק הבא יפורט אופן התנהלות מגדל, אולם קודם לכן נעמוד על מספר הבהרות בעניין תיחום בקשת האישור:

ראשית, באשר לתקופה הרלוונטית לבקשת האישור: ההוראה הרלוונטית לחוזר נכנסה לתוקפה ביום 1.9.2016 (סעיף 14 לחוזר). המבקש לא תחם את עילת התביעה הקבוצתית (ראו

¹ המפורט בפרק זה הוא לעמדת מגדל בלבד.

הגדרת הקבוצה בפסי 46 לבקשת האישור), אך מהאמור עולה כי עילת התביעה היא ביחס לתשלום כספים החל ממועד זה: 1.9.2016.

שנית, לטענת מגדל, סעיף 13 לחוזר קובע את תחולתו, והמדובר בתחולה חלקית ביחס לחלק מענפי הביטוח, כדלקמן:

ב. הוראות החוזר יחולו לגבי ענפי הביטוח הבאים: ביטוח פנסיה - לגבי סיכוני נכות ומוות בלבד; ביטוח חיים - לגבי סיכוני אבדן כושר עבודה וריסק מוות בלבד; ביטוח מפני תאונות אישיות; ביטוח מפני מחלות ואשפוז, למעט ביטוח שיניים ולמעט ביטוח בריאות לעובדים זרים וביטוח בריאות המיועד למתן כיסוי ביטוחי לטווחים זרים בישראל - וזאת לעניין קבלת שירותים במישרין מספק השירות הרפואי ובלא מעורבות של המבטח; ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי); ביטוח מקיף לדירות; ביטוח מטען, תאונות, מחלות ואשפוז בנסיעות לחוץ לארץ.

היינו: הקבוצה, כבר מכוח תחולת החוזר, אינה כוללת את כל ענפי הביטוח, אלא כוללת ענפים ותחומים מוגדרים תחומים ומסוימים.

שלישית, הסעיף האופרטיבי עליו מבוססת בקשת האישור – סעיף 4(ב) בנספח ב' לחוזר – חל ביחס לתשלום תביעות בלבד, במובחן מהחזר פרמיה. ודוק: החוזר כולן עוסק כאמור בזכויות מבוטחים בעת הגשת תביעה. כך ניתן להיווכח, בראש ובראשונה, מכותרת החוזר: "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור". הדבר עולה אף בצורה ברורה יותר מסעיף 1 לחוזר, הסוקר את תכלית ומטרת החוזר, ומתייחס – פעם אחר פעם – להליך יישוב תביעות, ותו לא.

גם כותרתו של הסעיף הרלוונטי לענייננו – סעיף 4 בנספח ב' לחוזר – הוא "אישור תביעה", היינו: החובה שהגדיר הגורם המאסדר מאותו סעיף עניינה באישור תביעה – תשלום תגמולי ביטוח למבוטח לאחר התממשות מקרה הביטוח, במובחן מתשלום אחר דוגמת החזר פרמיה.

דא עקא; כאמור, המבקש קיבל תשלום לא במסגרת יישוב תביעה, אלא בעקבות ביטול פוליסה שזיכתה אותה בהשבת פרמיה. בנסיבות אלה, לעמדת מגדל, עניינו של המבקש אינו נכנס בגדרי החוזר. חרף זאת, מגדל נכונה להתפשר ביחס לסוגיה הרלוונטית לבקשת האישור דנא – החזר דמי ביטוח (פרמיה) בהתאם לחוזר – וביחס לקבוצה זו ליצור מעשה בית דין.

ב. אופן תשלום החזר פרמיה, עניין סנדוק ופעולותיה של מגדל בעקבות הליך זה

12. כפי שראינו, החוזר אינו מגביל את אופן התשלום של החזרי פרמיה. מכיוון שבקשת האישור בוססה כולה על הוראות החוזר – יש בכך, לעמדת מגדל, להצדיק את דחייתה.

13. יחד עם זאת, להלן יוצג אופן פעולתה של מגדל ביחס לתשלום החזר פרמיה. הדברים יוצגו ביחס לביטוח אלמנטרי-כללי, כאשר התשלום ביתר ענפי הביטוח מבוצע אף הוא כדין.

14. לעניין זה, מן הראוי להידרש לתובענה ייצוגית אחרת שהוגשה נגד מגדל והסתיימה בהסתלקות – ת"צ 66993-01-19 סנדוק נ' מגדל חברה לביטוח (19.8.2020) (להלן: "עניין סנדוק").² בעניין סנדוק, בדומה למבקש, היה מדובר במבקש אשר קיבל תשלום מסוג החזר פרמיה (ביטוח רכב). בתביעה נטען כי נגרם נזק לסנדוק מסוג הפרשי ריבית והצמדה בעקבות משלוח התשלום בהמחאות עד למועד פירעונו. המדובר בטענה דומה ואף זהה לזו המועלית בבקשת אישור זו (הטענה היחידה שנתרה בהיעדר חובה חוקית המחייבת את מגדל לשלם החזר פרמיה באמצעי תשלום מסוים, כאמור לעיל).

15. הערה מקדימה: חזור ועיין בבקשת האישור בעניין סנדוק ולא תמצא ולו אזכור להוראות החזור. דומה כי סנדוק הבין כי אין תחולה להוראות החזור בהינתן שמדובר בתשלום מסוג החזר פרמיה במובחן מתשלום תגמולי ביטוח בעקבות התרחשות מקרה הביטוח.

16. לענייננו, הרי שלאחר שהוגשה תשובתה של מגדל לבקשת האישור,³ בחר המבקש להסתלק מבקשת האישור. כחלק מזה, והגם שהדבר חרג מגדרי בקשת האישור בעניין סנדוק, הגיעו הצדדים להסכמות הרלוונטיות לענייננו, במטרה לקצר את הזמן בין ביצוע התשלום לפירעונו. נביא את הדברים כלשונם (שם, בפסי' 7 לפסק הדין של כבי השופט קינר):

"ב. המשיבה תערוך את השינויים הנדרשים במערכותיה על מנת שתתאפשר השבת דמי ביטוח בגין ביטול פוליסות ביטוח מסוג הפוליסות הרלוונטיות על ידי המבוטח בכל אחד מאמצעי התשלום הבאים לפי בחירת המבוטח:

(1) לפחות אפליקציית תשלומים אחת (דוגמת ביט, פפר פיי ופייבוקס).

(2) החזר לכרטיס אשראי.

(3) החזר בהעברה בנקאית.

(4) שיק".

17. מגדל, למותר לציין, יישמה את פסק הדין ומאפשרת למבוטחים הזכאים בהחזר פרמיה לבחור לקבל את התשלום באחד מהאמצעים הרבים. זאת, באמצעות טופס שנוסף למערכותיה – טופס 1005 – טופס בחירת אמצעי לקבלת החזר כספי, בו נקבע כדלקמן:⁴

² בקשת האישור זמינה ב- https://www.nevo.co.il/psika_html/kitvey/TY-19-01-66993.pdf
³ התשובה זמינה ב- <https://drive.google.com/file/d/11JjK32--viBLJzZBIK3TaIYkchmxSGh9r/view?usp=sharing>
⁴ זמין ב- <https://drive.google.com/file/d/1j7D9lk1--EMMYHUVZdLqyG6qle75csXoV/view?usp=sharing>

ג. בחירת אמצעי לקבלת החזר

ככל שתיווצר יתרת זכות בפוליסה, אבקש תשלום יתרת זכות באפשרות הבאה (יש לבחור את אחת האפשרויות ולהשלים את פרטי האמצעי הנבחר):

קבלת התשלום באמצעי דיגיטאלי (אפשרי רק בזיכוי של עד 5,000 ₪)

קבלת התשלום לכרטיס אשראי על שמי (אפשרי רק בזיכוי של עד 5,000 ₪)

קבלת התשלום לחשבון הבנק בבעלותי (אפשרי רק בזיכוי של עד 10,000 ₪)

קבלת התשלום לשיק לפקודתי

* במידה ולא תסומן בחירת אופן תשלום או העברת התשלום תיכשל מכל סיבה שהיא יבוצע החזר לאמצעי התשלום המעודכן בפוליסה ובהיעדר זה יבוצע באמצעות שיק לפקודת המבוטח אשר ישלח אליו באמצעות הדואר.

** החזר יתבצע לאחר הפחתת סך הזיכוי מסך היתרות הפתוחות לחברה ככל שישק.

היינו: כל מבוטח נדרש עתה לבחור את אמצעי התשלום בו יבוצע החזר פרמיה. על כן, וגם אם היה תחולה לחוזר (ולא הוא) – הרי שבחירת המבוטח היא אחת מהחריגים המנויים בסעיף 4(ב) לנספח ב' לחוזר המאפשרים לשלם שלא בזיכוי כרטיס אשראי או העברה בנקאית.

18. זאת ועוד; בסמוך לאותו המועד, ומעבר לצורך, הוסיפה מגדל להמחאות שכן נשלחות הבהרה כי באפשרות המבוטח לפנות למגדל ולקבל את החזר הפרמיה חלף ההמחאה באמצעות אמצעי תשלום אחר:

לתשומת ליבך

*** באפשרותך להחליף את השיק באמצעי תשלום אחר. להעברת כרטי תשלום חלופי ניתן לפנות אלינו בטלפון 076-886-5867**

19. נדגיש כי הבהרה זו מצויה גם בהמחאה שנשלחה למבקש (נספח 5 לבקשת האישור):

מס' ריבונ	126996 43	מס' החמאה	3354209
תאריך	19/05/21	מס' תשדורת והחלף תיק חסכבל	00053
מס' מרכז	03 ת.ד. 00053	מס' סוכן	261261 צו זת 05
מס' סוכן	אזרי טרבלמי טו	מס' סוכן	

ה.ח. 520004896
 רוד דהביזנס, קריית אריות, בית
 ת.ד. 3063 טל 03-9201010

לכבוד
 גיבוי שחקון
 זנוויל 1/12
 ירושלים 9654801

11.א
 לא לקבל במצורף ומחאה הטענה על גמל לאומי לישראל בע"מ ללי רכזים ולקטן:

קבלת מספר	11221502	** החזר פרמיה **
פרטים החזר יתרות זכות	328-חשכנתא	
פוליסה	328008632721 ענף	
טן ריבית		88.34
טן ניכוי חס		.17 +
		.4 -
סה"כ לתשלום		88.47 :

20. תשומת ליבך
 * באפשרותך להחליף את השיק באמצעי תשלום אחר. להעברת כרטי תשלום חלופי ניתן לפנות אלינו בטלפון 076-886-5867
 * גבית דוחות שיקים באמצעות
 * לקבלת תגובות באימייל על פרטים נוספים
 * ספח זה מחוץ הישור על זכוי מס במקור המוגש ב...

20. יצוין, כי המבקש לא פנה למגדל בבקשה להחליף את ההמחאה ולקבל את התשלום באמצעי תשלום אחר לבחירתו, אלא במקום זאת הגיש את בקשת האישור דנא.

21. למותר לציין כי בדומה לטופס 1005 שנסקר לעיל, הרי שגם ההבהרה מההמחאה כפי שהוצגה לעיל נוטלת, לעמדת מגדל, את העוקץ מטענת המבקש – גם אם הייתה תחולה לחוזר (ולא הוא). שהרי, משעה שהמבוטח יכול לבקש כי התשלום יבוצע באמצעי תשלום מסוים – ברי כי מגדל מילאה את חובת החוזר גם ביחס להחזר פרמיות, ולמבוטח שבחר שלא להיענות להצעה לבחור את אמצעי התשלום – לא יכולה להיות טענה כלפי מגדל.

22. ונוסיף בהקשר זה: כידוע, הליך התובענה הייצוגית נתון לפיקוחו של בית המשפט, משכך אף אם הנתבע נתן הסכמתו לבקשת התובע להסתלקות, עדין שומה על בית המשפט לבחון את הסדר הסתלקות המוצע ולאשר אותו (סעיף 16 לחוק התובענות הייצוגיות). אמנם ידוע, כי הסדר הסתלקות, בשונה מהסדר פשרה, אינו יוצר מעשה בית דין. עם זאת, ככלל, יש לתת משקל משמעותי לעובדה כי בית המשפט בחן את הסדר ההסתלקות ואישר אותו. בהקשר זה אף נקבע בערכאות השונות כי הגשת תביעה בעניין שכבר נדון ונסתיים בהסדר הסתלקות, מנוגדת לדרישת תום הלב של המבקש לייצג בתובענה ייצוגית ומהווה שימוש לרעה בהליכי משפט. כך, למשל, במסגרת ת"צ (מרכז) 4553-12-13 **כספי נ' חברת פרטנר תקשורת**, פסי' 12 (1.4.2015), נקבע כי: "חוק תובענות ייצוגיות מטיל על המבקש לייצג קבוצה נטל ממשי של תום לב. הגם שהסתלקות אינה יוצרת מעשה בית דין, תביעה חוזרת ונשנית באותו ענין אינה עולה בקנה אחד עם דרישה זו".

ג. תת-קבוצה הראשונה: הברור אינו אפשרי במסגרת תובענה ייצוגית

23. כאמור לעיל, המבקש הגדיר שתי תתי קבוצות: "תת קבוצה 1: לקוחות שפרעו את ההמחאות ונגרמו להם נזקים" (להלן: "תת הקבוצה הראשונה"). וכן, "תת קבוצה 2 – לקוחות שלא פרעו את ההמחאות" (להלן: "תת הקבוצה השנייה").

24. מגדל טענה במסגרת הליך הגישור, כי בכל הנוגע לתת הקבוצה הראשונה – לא ניתן כלל לבררה במסגרת הליך של תובענה ייצוגית. זאת, הואיל ובירור שכזה יחייב בחינה פרטנית – ביחס לכל מבוטח ומבוטח – של שורה שאלות עובדתיות הנדרשות לענייננו:

- מתי נשלחה ההמחאה למבוטח ומתי הופקדה ההמחאה על ידי המבוטח?
- מתי הגיעה ההמחאה לידי המבוטח, ומתו משך הזמן שחלף בין המועד בו הגיעה ההמחאה לידי המבוטח עד למועד בו הפקיד את ההמחאה?
- מהי הסיבה לעיכוב (ככל שישנו) בהפקדת ההמחאה?
- פועל יוצא של השאלה הקודמת: מהו זמן סביר להפקדת המחאה, שלאחריה ייחשב הדבר כרשלנות (או לכל הפחות אשם תורם) של המבוטח?
- מה סכום הנזק הפרטני שנגרם לכל מבוטח בעניין זה, בהתחשב במועד משלוח ההמחאה ומועד הפקדת ההמחאה?

25. ודוק; המדובר בשאלות עובדתיות פרטניות שחובה לבררן – ביחס לכל מבוטח ומבוטח – על מנת לבחון מי מבין מהבוטחים מגיע בשערי הקבוצה המיוצגת. ברי, כי הדבר אינו מעשי ואינו אפשרי, ודי בכך, לעמדת מגדל, להורות על דחיית בקשת האישור בכל הנוגע לעילה זו.

26. עוד נוסף, כי אף אם היה ניתן לבצע את הבירור כאמור (ולא היא), הרי שמדובר בסכומים נמוכים באופן יחסי עבור כל מבוטח ומבוטח (שהרי אין מדובר בקרן הסכום הנקוב בהמחאה, אלא רק בהפרשי הצמדה וריבית בגין תקופה שהיא, ככלל, קצרה), ועל כן אף לא יעיל ולא כדאי לבצע בדיקות כאמור.

ד. תת-קבוצה שניה: אף כאן הבירור אינו אפשרי במסגרת תובענה ייצוגית (פועל יוצא: הטבה משמעותית לחברי הקבוצה)

27. הקבוצה השניה כוללת מבוטחים אשר לא פרעו את ההמחאות שנשלחו אליהם.
28. כאמור לעיל, ההוראה הרלוונטית בחוזר (סעיף 4(ב)) מאפשרת לחברת הביטוח להעביר כספים למבוטחים באמצעות המחאה – באחד מהמצבים הבאים: לחברת הביטוח אין את הפרטים של המבוטח לצורך תשלום בהעברה בנקאית או כרטיס אשראי; לא ניתן להעביר כספים באותו אמצעי תשלום; או שהמבוטח ביקש לקבל את התשלום באמצעות המחאה.
29. מכאן, שעל מנת לבחון אילו מבין המבוטחים באים בשערי הקבוצה המיוצגת, יש לערוך בירור פרטני עובדתי ופרטני ביחס לכל מבוטח ומבוטח – האם לחברת הביטוח היו את הפרטים הרלוונטיים לצורך תשלום בהעברה בנקאית או כרטיס אשראי; או - האם ניתן היה להעביר כספים באותו אמצעי תשלום בו עשה שימוש המבוטח; או - האם המבוטח ביקש לקבל כספים באמצעות המחאה.
30. לטענת מגדל, בירור כאמור אינו אפשרי במסגרת הליך של תובענה ייצוגית, ואף זאת מצדיק לדחות את בקשת האישור.
31. יחד עם זאת, כפי שיפורט להלן, מגדל מסכימה להסדר פשרה (אשר יפורט בהמשך), במסגרתו לא תידרש מגדל לשאלות אלה, ותבצע השבה לכלל חברי הקבוצה (בהתאם לתנאים המפורטים בהמשך). המדובר בהטבה משמעותית עבור הקבוצה המיוצגת.
32. המפורט לעיל מהווה תמצית של טענות מגדל ביחס לטענות בבקשת האישור, ואינו ממצה.
33. המבקשים חולקים על טענות מגדל. כך ביחס לטענות לגבי תת הקבוצה הראשונה (וחוסר היכולת לברר את התובענה) וכך בוודאי ביחס לתת הקבוצה השניה. הואיל ומדובר בפשרה אין צורך להכריע בטענות הצדדים.

א(3) הליך הגישור

34. לאחר שמגדל העלתה את טענותיה, ולאחר שהצדדים דנו במצב העובדתי והמשפטי לאשורו, המבקש ומגדל קיבלו את המלצת המגשר לפיה קיימים שיקולים מעשיים לסיים את התיק ללא צורך בהכרעה משפטית.

35. סכום הפשרה, כמפורט להלן, נקבע בהמלצת המגשר בהתחשב בשיקולים הבאים:

א. הערכת הסיכון וסיכוי התובענה בשלב זה של ההליך.

- ב. הוצאות הצדדים הנדרשות ליישום הליך ייצוגי אם יתקבל, ביחס להסכם הפשרה.
- ג. הסכם הפשרה משרת את טובת חברי הקבוצה ונותן מענה ראוי ומושכל לטענת המבקשת ולטובת חברי הקבוצה.
- ד. הזמן השיפוטי וזמנם של כלל המעורבים בהליך, אשר יחסך באם תתקבל הפשרה, ביחס לזמן אשר יושקע בהליך, אם תתקבל הבקשה. במונחי עלות תועלת, אין הצדקה לבזבז המשאב היקר – ונכון יהיה, הן לטובת חברי הקבוצה, הן לטובת הצדדים, הן כשיקול יעילות מערכת – לסיים את ההליך בשלב מוקדם זה, בהסכם הפשרה המפורט להלן.

ב. הסכם הפשרה

ב(1) עיקרי הסכם הפשרה

36. הצדדים הגיעו להחלטה על הגעה להסכם פשרה בכל הנוגע לקבוצה השנייה בבקשת האישור – לקוחות של מגדל שקיבלו דמי ביטוח באמצעות המחאות ולא פרעו כלל את ההמחאה.
37. בהתאם, בהסכם פשרה זה מוגדרת הקבוצה המיוצגת, כך: "לקוחות של מגדל בתחום הביטוח הכללי, אשר בשבע השנים שקדמו לבקשת האישור ועד מועד אישור התובענה בפסק דין חלוט, הועברו להם זיכוי בגין דמי ביטוח (פרמיה) באמצעות המחאות ולא בזיכוי בכרטיס אשראי / העברה בנקאית, והם לא פרעו את ההמחאה".
38. ויובהר:

ראשית, הצדדים מסכימים שלא להחיל בהסכם הפשרה את הקבוצה הראשונה בבקשת האישור (קרי: לקוחות שפרעו את ההמחאה אך נגרמו להם נזקים בשל חלוף הזמן ממועד משלוח ההמחאה ועד למועד ההפקדה), וזאת לשיטת מגדל מהטעמים שפורטו לעיל, ובפרט הצורך לערוך ביחס לתת הקבוצה הראשונה בירור עובדתי פרטני הדרוש לשם קביעת הזכאים לפיצוי (ולרבות קביעת גובה הפיצוי), ובהינתן שסכום ההשבה במקרים אלה ממילא אינו גבוה, ולשיטת המבקשים מכיוון שלב התובענה דן הוא הקבוצה השנייה, אליה אף משתייך המבקש, ובהינתן סכומי הפשרה. בנסיבות אלה, וכפי שיפורט בהמשך, מוסכם שהסכם פשרה זה לא יהווה מעשה בית דין בכל הנוגע לקבוצה הראשונה בבקשת האישור.

שנית, כאמור לעיל, הצדדים מסכימים להחיל את הסדר הפשרה על הקבוצה השנייה במלואה, מבלי לערוך בירור פרטני באשר לתנאים הקבועים בסעיף 4(ב) חוזר (קרי: האם מבוטח מסוים ביקש לקבל המחאה וכו').

שלישית, הקבוצה דלעיל כוללת לקוחות בתחום הביטוח הכללי (אלמנטרי) בלבד, שכן בכל הנוגע לתחומים בריאות וחיסכון ארוך טווח – הרי שבהם מגדל אינה נוהגת לשלוח המחאות בגין החזר פרמיה (אלא בהתאם להוראות החוזר).

39. בהסכם זה מוגדרות ההגדרות הבאות:

- "המועד הקובע": המועד בו פסק הדין המאשר את הסכם הפשרה הופך לחלוט.

- "ההיקף הכספי של הקבוצה": סכום ההמחאות הכוללות של חברי הקבוצה שלא נפרעו, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

- "סכום ההשבה הפרטני": סכום ההמחאה של כל מבוטח שלא נפרעה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

40. מגדל הציגה למגשר ולבאי כוח המבקש נתונים בדבר היקף הכספי של הקבוצה, אשר עומד, נכון ליום החתימה על הסכם פשרה זה, על סכום של 26.2 מיליון שקלים והוא כולל הפרשי ריבית והצמדה. ההיקף הכספי של הקבוצה הוא נכון כאמור למועד חתימת ההסכם, ויעודכן לאחר "המועד הקובע".

41. לאחר שקלול טענות הצדדים, ובהמלצת המגשר, הצדדים הסכימו למתווה פיצוי, כמפורט להלן.

42. ראשית, מגדל תישלח פניה ללקוחות חברי הקבוצה, אשר נשלחה להם המחאה בסכום אשר עולה על 100 שקלים (כולל)⁵, כדלקמן:

א. למבוטחים שביחס אליהם קיימים במערכות מגדל מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל:
הפניה תיעשה באמצעות הודעת SMS או הודעת דוא"ל, בנוסח הבא:

"מבוטח יקר,

בהתאם להסדר הפשרה בתיק ת"צ 30134-05-22, הנך זכאי לתשלום כספי נוכח אי פירעון המחאה שנשלחה אליך בגין החזר פרמיה.

לצורך קבלת התשלום, אנא לחץ על הקישור הבא: _____.

הינך נדרש לחזור אלינו עד ליום _____. לא ניתן יהיה לפנות לאחר

מכן".

ב. למבוטחים שביחס אליהם לא קיימים במערכות מגדל מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל,
הפניה תיעשה באמצעות דואר ישראל, בנוסח הבא:

"מבוטח יקר,

בהתאם להסדר הפשרה בתיק ת"צ 30134-05-22, הנך זכאי לתשלום כספי נוכח אי פירעון המחאה שנשלחה אליך בגין החזר פרמיה.

לצורך קבלת התשלום, אנא פנה אלינו בטלפון: _____ או בדוא"ל: _____.

בפניה באמצעות הדוא"ל אנא ציין שם מלא, מספר תעודת זהות, מספר טלפון מעודכן, וכן פרטי חשבון בנק לצורך ביצוע התשלום ואסמכתא

⁵ בכל הנוגע ללקוחות שסכום ההשבה בעניינם נמוך מ-100 שקלים, הצדדים הסכימו כי אין הצדקה (בהיבט של עלויות איתור ועלויות מנגנון התשלום) לבצע השבה פרטנית, וזה יהיה נכון, גם מבחינת האינטרס הציבורי, להעביר את הכספים בעניינם לידי קרן התובענות הייצוגיות.

בעניין (למשל אישור ניהול חשבון או צילום המחאה). הינך תידרש לספק פרטים אלה גם בפנייה טלפונית.

הינך נדרש לחזור אלינו עד ליום _____. לא ניתן יהיה לפנות לאתר מכין".

43. הפניות יישלחו בקבוצות של עד 5,000 מבוטחים בכל פרק זמן של 30 ימים, כך שסיום משלוח הפניות יתבצע, לכל המאוחר, בתוך 8 חודשים מהמועד הקובע.

44. ההשבה הפרטנית ביחס לכל מבוטח ומבוטח תבוצע ותושלם בתוך 30 ימים מהמועד שבו המבוטח פנה והשלים את מתן כל הפרטים הנדרשים.

45. לקוחות אשר ייפנו בחזרה למגדל בתוך פרק הזמן של 60 ימים ממועד ההודעה שנשלחה אליהם, יקבלו **100%** מסכום ההשבה הפרטני. הסכום הנ"ל ישולם בהתאם להוראות שתתקבלנה מהמבוטחים שיפנו (בין אם הוראות שימסרו טלפונית, בין אם הוראות שיימסרו בהודעה דוא"ל בכתב).

46. בכל הנוגע ללקוחות שלא יפנו בחזרה לפניות אליהם בהתאם לאמור לעיל, כמו גם לקוחות שסכום ההשבה הפרטני בעניינם הינו נמוך מ-100 ש"ח, אזי **60%** מסכום ההשבה של לקוחות אלה יועבר לקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד לציבור, בהתאם לסעיף 27 לחוק (לעיל ולהלן: "הקרן").

47. הכספים לקרן יועברו בתוך 90 יום לאחר המועד האחרון שבו יישלחו הודעות לחברי הקבוצה, כאמור לעיל.

48. המשיבה תגיש הודעה מסכמת, הנתמכת בתצהיר, בתוך 30 ימים לאחר העברת הכספים לקרן, בדבר ביצוע כלל התשלומים מכוח הסכם הפשרה (להלן: "ההודעה המסכמת").

ב(3) התנהלות עתידית

49. מגדל מצהירה, כי תחדל ממשלוח המחאות בגין החזר פרמיה, אלא בתנאים הקבועים בסעיף 4 לחזור, הקובע (בין היתר) כי – "לא ניתן להעביר סכום כסף כאמור באותו אמצעי תשלום או שביקש המבוטח לקבל סכום כסף באמצעי תשלום מסוים, יאפשר הגוף המוסדי למבוטח לבחור את אמצעי התשלום, מבין האמצעים הקיימים בגוף המוסדי, שבו יועברו לו הכספים; לעניין זה, "אמצעי תשלום" לכל הפחות, העברה בנקאית, המחאה או זיכוי – בכרטיס אשראי, במקרה של החזר פרמיה ששולמה בכרטיס אשראי".

50. יובהר, למען הסר ספק, כי התחייבות הנ"ל של מגדל כפופה לחובתה לפעול על פי הוראות הדין והרגולציה, כפי שישתנו ו/או יתעדכנו מעת לעת.

ג. הסכם הפשרה הינו הוגן וסביר

51. הסכם הפשרה – וההסדר בבסיסו – נקבעו במהלך הליך גישור ארוך, אינטנסיבי וממצה, בפני כבוד שופט בדימוס יצחק ענבר, אשר המליץ על עקרונות הפשרה הנכללים במסגרת ההסכם, ומשכך חזקה על ההסכם כי הינו הוגן וסביר.

52. מעבר לכך, הסכם הפשרה מעניק השבה מלאה (100%) למבוטחים שיפנו לשם קבלת הפיצוי, באופן המגדיל את התמריץ לפניות כאמור ותורם בכך להגדלת הפיצוי לרווחתה של הקבוצה כולה. יובהר, כי אופן הפניה למבוטחים לשם קבלת השבה מלאה כאמור – באמצעים אלקטרוניים – נותן מענה לטענה בבסיס בקשת האישור אשר יצאה כנגד משלוח המחאה בדואר (על המשמעויות הנובעות מכך).

53. בנוסף לכך נזכיר, כי נוכח הצורך בבחינה עובדתית ומשפטית פרטנית, מגדל מוותרת על זכותה לבחון – ביחס לכל מבוטח ומבוטח – האם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 4(ב) לחוזר, שלפיהם רשאית מגדל להעביר תשלום באמצעות המחאה, כך שהסכם פשרה זה מוחל על כלל חברי הקבוצה שבעניינם לא נפרעה המחאה; ואף זאת מהווה הטבה משמעותית עבור חברי הקבוצה.

54. זאת ועוד, גם ביחס לאותם חברי קבוצה שלא יפנו וכן חברי קבוצה שסכום ההשבה בעניינם נמוך ואינו מצדיק את הטרחה באיתור ובתשלום – נקבע סכום בגובה של 60% מסכום הפיצוי למבוטחים הנ"ל, ייתרם לקרן באופן המגשים את תכליות חוק תובענות ייצוגיות.

55. כי יצוין, כי בימים אלה עושה הקרן שימוש בסכומים המועברים אליה למטרות הקשורות במלחמת "חרבות ברזל", ואף זאת מתזק את ההוגנות והחשיבות בהסכם זה.

56. לבסוף יובהר: הסכם הפשרה משקף את הסיכויים והסיכונים לכל צד בתיק, כפי שהתבררו בהליך הגישור, וכן יש לציין לחיוב את נכונותה של המשיבה להגיע להסדר פשרה בתוך זמן קצר וללא צורך בניהול הליך משפטי ממושך ויקר לכל הצדדים, כמו גם חיסכון בזמן שיפוטי. גם עניינים יש לקחת בחשבון בעת קביעה כי הסדר הפשרה הינו סביר והוגן, בהיותו חלופה ראויה ונאותה לניהול הליך ממושך כאמור, שתוצאותיו אינן בהכרח ידועות מראש.

ד. היעדר צורך במינוי בודק

57. הצדדים מבקשים כי בית המשפט הנכבד יעשה שימוש בסמכותו על פי סעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות וייתן פטור ממינוי בודק במקרה דנן.

58. בית המשפט העליון עמד על כך שבמסגרת הפרקטיקה שהתגבשה בתחום התובענות הייצוגיות בדרך כלל לא נהוג למנות בודק, ורק במקרים חריגים ימונה בודק. ראו, למשל, ע"א 1582/20 עו"ד יוגב חלפון נ' שמן משאבי נפט וגז בע"מ (נבו) 29.12.2021:

"לבסוף, בכל הנוגע לאי מינויו של בודק, היא הדרישה המרכזית השנייה אליה יש להידרש בטרם אישור הסדר הפשרה, נזכיר כי הכלל על פי מצוות המחוקק הוא מינויו של בודק, ואילו החריג הוא אי מינויו בהתקיים "טעמים מיוחדים שיירשמו" (סעיף

19(ב)(1) לחוק). דא עקא, הפרקטיקה שהתגבשה בפסיקה המחוזית היא שמינוי בודק מתבצע רק ביחס לחלק קטן מהסדרי הפשרה, כך שבמציאות הכלל הפך לחריג (וינשל-מרגל וקלמנט, בעמ' 753). את הטעמים שאוזכרו בפסיקה להפעלת החריג, ניתן לחלק לשלושה שיקולים עיקריים: שיקולי יעילות, הן מבחינת העלויות הכרוכות במינוי בודק, והן מבחינת העיכוב והסרבול שמינוי זה יוצר בהוצאתו לפועל של הסדר הפשרה; שיקולים מהותיים הנוגעים לתוכנו של ההסדר (כגון שמדובר בהסדר פשרה המעניק השבה מלאה לחברי הקבוצה, או כאשר בחינת סבירותו והגינותו של הסדר הפשרה מבוססת בעיקרה על שאלות משפטיות המצויות בתחום מומחיותו של בית המשפט); ו- שיקולים דיונים הנוגעים לנסיבות שהובילו לגיבוש הסדר הפשרה (כגון שבית המשפט, או גורמים מקצועיים ואובייקטיביים אחרים, היו מעורבים בגיבושו ובעיצובו של הסדר הפשרה) (ראו החלטתי בת"צ (מרכז) 30028-04-11 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' יצחקי, פסקה 21 (פורסם בנבו) [29.6.2015])." (ההדגשות הוספו).

59. הנה, כל הטעמים שמנה כב' השופט גרוסקופף מתקיימים במקרה דנן: כף, בראש ובראשונה, ההסכם גובש באמצעות המגשר, שהוא בוודאי גורם מקצועי בלתי תלוי; בחינת סבירות ההסכם והגינותו מבוססת בעיקרה על שאלות משפטיות המצויות בתחום המומחיות של בית המשפט הנכבד; וכן, אין בנסיבות העניין מקום או טעם לעכב את ההליכים לצורך מינוי בודק.

60. במסגרת ת.צ. (מחוזית"א) 26912-02-14 שביט נ' קבוצת חג'ג' ייזום נדל"ן בע"מ (29.4.2015) (להלן: "עניין שביט") בית המשפט פסק כי יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו, כאשר בתוך כך יש לבחון, בין היתר, את היקף השאלות המקצועיות השנויות במחלוקת:

"אין פירוש הדבר כי בכל מקרה בו מדובר בפשרה בתביעה ייצוגית שעניינה בהערכת שווי, יש מקום למינוי בודק. כל מקרה צריך להיבחן לגופו ולאור מכלול נסיבותיו. בין היתר יש לבחון בהקשר זה את היקפן של השאלות הימקצועיות השנויות במחלוקת, ואת ההשלכה שלהן על סכום התביעה ועל הפשרה. בית המשפט צריך למעשה לשאול את עצמו, האם חוות דעת בודק שתוצאתה תהיה קיצונית לכיוון כזה או אחר, עשויה לשנות את עמדתו ולהביא אותו שלא לאשר את הסכם הפשרה. רק אם התשובה לכך היא חיובית, יש מקום לשקול מינוי בודק."

עניינים נוספים שיש לקחת אותם בחשבון בשקילת האפשרות למנות בודק הם הסכום השנוי במחלוקת (ככל שסכום זה הוא נמוך יותר, קטנה הנטייה למינוי בודק, הליך שהוא ארוך ויקר, ויש לבחון את התועלת שלו לעומת מחירו)."

61. זאת ועוד; כפי שצוין לעיל, הרי שבכל הנוגע למקדמי הפשרה, הדבר נובע מהסיכונים והסיכויים המשפטיים הגלומים בבקשת האישור, ולצורך כך די כאמור בהערכה שיפוטית. כך נקבע גם בבש"א 12570/06 הירש ואח' נ' תנובה (פורסם בנבו, 10.8.2008):

"בנסיבות אלה, נראה לי כי בחינת סבירותו של הסכם הפשרה והיותו הוגן ומאוזן הינו עניין משפטי, הכרוך בבחינת הסיכונים והסיכויים של התביעה. עניין זה מסור לבית המשפט, ואין צורך במינוי בודק. היה מקום למנות בודק, לו התעוררה שאלה הדורשת מומחיות. אך במקרה זה, ההכרעה קמה ונופלת על סמך שיקולים משפטיים טהורים ומינויו של בודק היה מביא רק לסרבול של הדיון בבקשה לאישור הסכם הפשרה ולעלויות מיותרות לצדדים."

כך גם נקבע בת"צ 27817-02-11 ברוט נ' חברת החשמל לישראל בע"מ (פורסם בנבו, 21.9.2015):

"השיקולים לאישור ההסדר בנסיבות אלה הם משפטיים, על כן אינני סבורה כי מנוי בודק נחוץ לשם הערכה אם הסדר פשרה הוגן בנסיבות העניין."

[כן ראו: ת"צ 6245-01-13 מלך נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 12.5.2014)].

62. ודוק; בחינת הפיצוי המוצע על רקע מכלול טענות הצדדים, מעלה כי מדובר בפיצוי ראוי, וזאת כאשר כאמור, הדגש בהסכם הוא במדרג של מקדם הפשרה אשר "מתכתב" עם עילת התביעה ומהווה פתרון ראוי והוגן לטענה השניה בדבר העלאת הפרמיה ללא הסכמה, כביכול.

63. משאלה הם פני הדברים, בנסיבות העניין, מינוי בודק יסרבל את הליך הפשרה שלא לצורך, יאריך אותו ויטיל עלויות נוספות שהצדדים סבורים כי הן מיותרות בנסיבות העניין.

64. ודוק: מינוי בודק יעכב את ביצוע הסכם הפשרה בפרק זמן ניכר נוסף, יגרור הוצאות נוספות, בלא שצפויה מכך תועלת של ממש. לפי פסיקת בתי המשפט, כאשר אין במינוי הבודק תועלת של ממש ומינויו עשוי לעכב את ביצוע הסכם הפשרה ולגרור להוצאות נוספות, אין מקום למנות בודק. כך נקבע למשל בת.א. 1757/06 רז שפירא נ' דרך ארץ הייוויז (1997) בע"מ (פורסם בנבו, 15.5.2008):

"בנסיבות אלו עלי לשקול על פי סעיף 19(ב) לחוק האם יש מקום למנות בודק מטעם בית המשפט, שיחווה את דעתו בעניין היתרונות והחסרונות של הסדר הפשרה מבחינת כלל חברי הקבוצה, בשים לב למכלול הנסיבות. ב"כ הצדדים ביקשו להימנע מהליך זה, וכאמור לעיל לא קיבלתי התייחסות של גורם כלשהו לאפשרות של מינוי בודק. בחינת הצורך במינוי בודק כרוכה בבחינת היותו של הסדר הפשרה ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. שיקולים אלו חייב בית המשפט להביא בחשבון על פי סעיף 19(א) לחוק ו- 19(ג) לחוק. שקלתי עניין זה, והגעתי למסקנה כי במקרה זה אין צורך במינוי בודק, אשר יעכב את ביצוע הסדר הפשרה, ויביא להוצאות נוספות, בלא שצפויה כתוצאה מכך תועלת של ממש."

65. נוכח האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש כאמור להורות שאין צורך בבודק. ככל שימונה בודק תישא המשיבה בשכרו.

ה. התנגדויות והסתלקויות

66. כל מי שנמנה עם הקבוצה המוגדרת לעיל וכן אדם הפועל לטובת עניינם של חברי הקבוצה ו/או רשות ציבורית הפועלת לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין בו עוסקת הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית ו/או ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית כאמור, רשאי להגיש לבית המשפט הנכבד בתוך 45 ימים מיום פרסום הודעה בדבר הסכם פשרה זה, בהתאם להוראת סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, התנגדות מנומקת להסכם הפשרה.

67. חבר קבוצה אשר אינו מעוניין כי יחול עליו הסכם הפשרה, רשאי לבקש מבית המשפט הנכבד, בתוך 45 יום מיום פרסום ההודעה בדבר הסכם פשרה זה, להתיר לו לצאת מן הקבוצה שעליה יחול ההסכם.

ו. פרסום

68. המודעה הראשונה: בהתאם לסעיף 25 (א)(3) לחוק, בתוך 21 ימים ממועד מתן החלטת בית המשפט, המאשרת את פרסום המודעה, יפרסמו באי-כח הצדדים את המודעה, כנדרש על פי חוק בשפה העברית, בשני עיתונים יומיים.

נוסח המודעה הראשונה מצורף להסכם זה ומסומן נספח 1.

69. המודעה השנייה: בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק, בתוך 21 ימים ממועד מתן החלטת בית המשפט הנכבד לאשר את הסכם הפשרה וליתן לו תוקף של פסק דין, יפרסמו ב"כ הצדדים את המודעה השנייה לציבור, בעיתונים כאמור מעלה.

נוסח המודעה השנייה המצורף להסכם פשרה זה ומסומן נספח 2.

ז. המלצה באשר לגמול למבקשת ושכר הטרחה לב"כ המבקש

70. עם אישור הסכם פשרה זה, מבקשים הצדדים לאשר לתובע הייצוגי גמול ולבאי כוח המבקש שכר טרחה, כדלקמן:

ג. הגמול שישולם למבקש יעמוד על שיעור של 4% מסכום הפשרה (בצירוף מע"מ), וזאת כנגד כל אישור ו/או מסמך שיידרש על ידי מגדל לצורך התשלום.

ד. שכר טרחה שישולם לב"כ המבקש יעמוד על שיעור של 12.5% מסכום הפשרה (בצירוף מע"מ), וזאת כנגד כל אישור ו/או מסמך שיידרש על ידי מגדל לצורך התשלום.

ה. שכר הטרחה והגמול, כמפורט לעיל, ישולם באופן הבא: מקדמה בסך של 1,156,500 ש"ח בתוספת מע"מ בעבור שכר טרחה ומקדמה בסך של 370,080 ש"ח בתוספת מע"מ בעבור גמול. המקדמות תשולמנה בתוך 30 ימים מהמועד הקובע. יתרות הגמול והשכר טרחה ישולמו בתוך 30 יום ממועד הגשת ההודעה המסכמת. המועדים הנ"ל כפופים כאמור להצגת כל אישור ו/או מסמך שיידרש על ידי מגדל לצורך התשלום.

המקדמות חושבו באופן הבא: שיעור של 16.5% (גמול ושכר טרחה יחד) במכפלת 60% מסכום ההיקף הכספי של הקבוצה (נזכיר, כי בהתאם להסכמות הצדדים, ההשבה בפועל הינה, לכל הפחות ובמקרה שאף מבוטח לא יפנה לקבלת פיצוי אישי, בשיעור של 60% מסכום ההיקף הכספי של הקבוצה).

יצוין, כי אופן קביעת שכר טרחה והגמול – באמצעות מקדמות בגין סכום השבה מינימאלי וכן באמצעות תשלום לפי שיעור ההשבה בפועל – נועדו לתמרוץ המבקש ובאי כוחו לפעול להגדלה של שיעור הפיצוי האישי שיינתן לחברי הקבוצה ולפיקוח על ביצוע הסכם הפשרה.

ח. ויתור ומעשה בית דין

71. אישורו של הסכם הפשרה על ידי בית המשפט הנכבד, יהווה מעשה בית דין ויביא לסילוק מלא, סופי ומוחלט של כל טענה של המבקש ו/או מי מטעמו ו/או באי כוחו ו/או מי מחברי הקבוצה ביחס למגדל וכל תאגיד שבשליטה וכל תאגיד השולט בה לרבות כל נושאי המשרה בהם, על כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה ו/או זכות מכל מין ו/או סוג שהוא הנוגעים במישרין ובעקיפין לתובענה ו/או בקשת האישור, בין אם תלויים ובין אם לאו, וביחס לכל הליך משפטי ו/או מעין משפטי (ובכלל זה הליך בוררות) ו/או כל תביעה שנובעת במישרין או בעקיפין מן המעשים והמחדלים הנטענים בתובענה ו/או בבקשת האישור כלפי מגדל ובלבד שאלה קשורים בהגדרת הקבוצה שבהסכם זה. זאת, ככל שמי מחברי הקבוצה לא יודיע כי הוא אינו מעוניין שההסכם יחול עליו ו/או יתנגד להסכם ובית המשפט יתיר לו לצאת מהקבוצה שעליה יחול ההסכם.

72. יובהר, כי מגדל נכונה להתפשר בהסכם זה בהתבסס על התחייבות המבקש ובאי כוחו, כי הם ו/או מי מטעמם ו/או במקומם ו/או בשליחותם, לא ינקטו נגד המשיבה, במישרין או בעקיפין, בכל הליך הקשור במישרין או בעקיפין לעילות והטענות שאוזכרו בבקשת האישור, וכן כי הם ו/או מי מטעמם לא יהיו מעורבים במישרין או בעקיפין בכל דרך שהיא בהגשת הליך כאמור על ידי כל גורם אחר כנגד המשיבה.

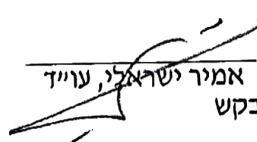
ט. סוף דבר

73. לבקשה זו מצורפים תצהירי הצדדים ובאי כוחם בהתאם להוראות סעיף 18(ב) לחוק וכן בהתאם להוראות 12(ב) לתקנות.

74. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה זה ובתוך כך לאשר את המלצת הצדדים בעניין פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחה, וכן להורות על השבת האגרה ששולמה על ידי המבקשת, על פי התקנות.

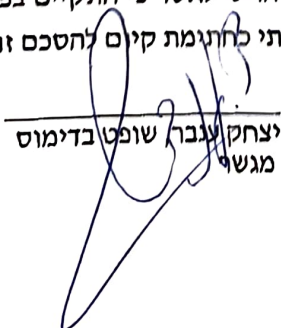
75. למען הסר ספק, יבקשו הצדדים להבהיר, כי ככל שהסכם הפשרה לא יאושר, לא יהא באמור בו ו/או בבקשה זו ו/או במה שלא נאמר בהם כדי לכבול את הצדדים ו/או כדי להוות הסכמה ו/או הודאה של צד בטענות משנהו וכל טענות הצדדים יהיו שמורות להם במלואן.

 גיא דוחה, עו"ד
 ב"כ המשיבה

 אמיר ישראל, עו"ד
 ב"כ המבקש

אישור המגשר

בהתאם לתקנה 9 (א) לתקנות בתי המשפט (גישור), התשנ"ג-1993, הריני לאשר כי התקיים בפניי הליך גישור אשר הסתיים בחסכם פשרה לעיל. הנני מצרף את חתימתי כחתימת קיום להסכם זה.

 יצחק ענבר שופט בדימוס
 מגשר

2.5.2024